

Not: Bitkisel atık yağ ara depolama tesislerinin sınıf tespiti hakkında.

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-71188846-045.02-5021741

17/11/2022

Konu : Sınıf Tespiti (Bitkisel atık yağ ara depolama tesisleri hakkında)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : a) ... Valiliğinin (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) ... tarihli ve ... sayılı yazısı.
b) ... tarihli ve ... sayılı yazınız.

İlgi (b)'de kayıtlı yazınızda; ... Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünün ilgi (a) yazı ile, İliniz, ... ilçesi, ... Mah., ... Sanayi Sitesi, ... Sok., No:... adresinde ve tapunun ... ada, ... parsel alanında "... San. A.Ş."ye ait "Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama (80 ton/ay kapasiteli) Tesisi" projesi için ÇED Yönetmeliği kapsamında hazırlanan Proje Tanıtım Dosyası'nın e-çed sistemi üzerinden taraflarına sunulduğunun belirtildiği, proje alanında ve faaliyetlerin etkileyebileceği çevrede kurumsal bir tasarrufunuzun olup olmadığının, faaliyetin gerçekleştirilmesinde herhangi bir sakıncasının bulunup bulunmadığının tarafınızca değerlendirilerek kurum görüşünüzün taraflarına iletilmesinin talep edildiği, ... tarihli ve ... sayılı yazınız ile görüşünüzün iletildiği, kurum görüşünüzde, Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığı'nın ... tarihli ve ... sayılı yazısında, tehlikeli atık ara depolama tesisleri ile ilgili gerekli değerlendirmenin yapılmış olduğu ve buna benzer tesislerin çevre ve toplum sağlığını olumsuz yönde etkileyecek etkenlere karşı gerekli her türlü önlemlerin alınması şartıyla birinci sınıf gayrisihhî müessese olarak değerlendirilmesinin uygun olacağı belirtilmiştir, bu kapsamda söz konusu yazıya istinaden "tehlikeli atıkların ara depolanması" faaliyetinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'te birinci sınıf gayrisihhî müessese kapsamında kaldığı ve işyeri açma ve çalışma ruhsatına ilişkin yetki ve sorumluluğun Belediyenizde olduğunun bildirildiği, işletmenin dilekçelerinde, yukarıda belirtilen adreste "Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Tesisi" yapılmasının planlandığı ve söz konusu faaliyetin ... Belediyesince ikinci sınıf gayrisihhî müessese kapsamında değerlendirildiği, Genel Müdürlüğümüzün ... Belediye Başkanlığı'na hitaplı ... tarihli ve ... sayılı yazısında belirtilen emsal görüşe istinaden, Belediyeniz görüşünün tekrar değerlendirilmesinin talep edildiği, 25.08.2022 tarihli ve 31934 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'te Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" hükümleri kapsamında söz konusu işletmenin faaliyetleri değerlendirildiğinde tehlikeli atık ara depolama ve atıktan üretilmiş yakıt üretim tesisleri kapsamında kaldığının tespit edildiği, söz konusu işletmenin sınıf tespitine ilişkin tereddüt hasıl olduğu belirtilmiş olup konuya ilişkin Bakanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanununun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasında "*Biyokütle: İthal edilmemek kaydıyla; belediye atıklarının (çöp gazı dâhil) yanı sıra bitkisel yağ atıkları, gıda ve yem değeri olmayan tarımsal atıkları, endüstriyel odun dışındaki orman ürünleri ile atık lastiklerin işlenmesi sonucu ortaya çıkan yan ürünlerden elde edilen kaynakları ve sanayi atık çamurları ile arıtma çamurlarını,*" hükmü,

3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanununun 4 üncü maddesinde “3 üncü maddede belirtilen merciler, iznin verilmesi için yapılacak beyan ve incelemelerde aşağıda öngörülen genel kriterlere göre düzenlenecek yönetmeliği esas alırlar.

a) İnsan sağlığına zarar vermemek,

b) Çevre kirliliğine yol açmamak,

c) Yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemelere aykırı davranmamak.” hükmü,

Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (jj) bendinde “Tehlikeli atık: Ek-3/A’da yer alan tehlikeli özelliklerden birini ya da birden fazlasını taşıyan, ek-4’te altı haneli atık kodunun yanında yıldız (*) işareti bulunan atıkları,” ve “ATIK LİSTESİ” başlıklı eki ek-4’te “(8) 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanununun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasında tanımlanan atıklardır. Bu atıkların yönetiminde bu Yönetmelikle getirilen tüm yükümlülükler uyulur.” hükmü,

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin (a) bendinde “Yetkili idare: Belediye sınırları ve mücavir alanlar dışı ile kanunlarda münhasıran il özel idaresine yetki verilen hususlarda il özel idaresini, büyükşehir belediyesi sınırları içinde büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir belediyesini, bunların dışında kalan hususlarda büyükşehir ilçe belediyesini, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyeyi, organize sanayi bölgesi sınırları içinde organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini, endüstri bölgesi sınırları içinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını ve teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi ile bölgede yer alan AR-GE ve tasarım faaliyetinde bulunan firmalar için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı il müdürlüklerini” ve (t) bendinde “İş yeri: Ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin ya da girişimin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan, kara ya da su üzerindeki açık veya kapalı alanda bulunan sabit ya da mobil yerleri,” hükmü,

6 ncı maddesinin birinci fıkrasında “Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.” ve üçüncü fıkrası “İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.” hükmü,

23 üncü maddesinde “İkinci ve üçüncü sınıf gayrisihhî müessese açmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler; işin özelliğine göre bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kriterlere uygun olarak işyerini düzenledikten sonra bu Yönetmeliğin eki Örnek 2’de yer alan başvuru formunu doldurarak yetkili idareye ibraz eder.

Yetkili idareler, ikinci ve üçüncü sınıf gayrisihhî müesseseler için yapılacak beyan ve incelemelerde; insan sağlığına zarar verilmemesi, çevre kirliliğine yol açılmaması, yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemeleri esas alır.

...

İkinci sınıf gayrisihhî müesseselerden yakıcı, parlayıcı, patlayıcı ve tehlikeli maddelerle çalışılan işlerle oksijen LPG dolum ve depoları, bunlara ait dağıtım merkezleri, perakende satış yerleri, akaryakıt ile sıvılaştırılmış petrol gazı, sıvılaştırılmış doğal gaz ve sıkıştırılmış doğalgaz istasyonları ve benzeri yerlere müsaade verilmezden evvel civarında ikamet edenlerin

sihhat ve istirahatleri üzerine gerek tesisatları ve gerekse vaziyetleri itibarıyla bir zarar vermeyeceğine kanaat oluşturulması için yetkili idarelerce inceleme yapılması zorunludur. Bu müesseselerin etrafında yetkili idareler tarafından belirlenecek mesafede sağlık koruma bandı bırakılması mecburidir. Söz konusu yerlerin üçüncü sınıf gayrisihhî müessese olarak açılması durumunda sihhî nezarete tabi tutulması yeterlidir.” hükmü,

Yönetmeliğin eki (EK-2)’de yer alan “Gayrisihhî Müesseseler Listesi” kısmının “B) İkinci Sınıf Gayrisihhî Müesseseler” bölümünün “6- Gıda Maddeleri, İçkiler, Yemler ve Tarımsal Ürünler Sanayii” başlıklı alt bölümünde “6.7- Mekanik olarak ve sızdırma yolu ile yağ imal yerleri hariç atölye mahiyetindeki yağ imal yerleri ile 25 ton/yıl kapasiteden büyük bitkisel ve hayvansal yağ depolama ve dolun yerleri,

6.7.1- Bitkisel ham yağ depolama yerleri,” hükmü ve “7- Atık İşleme Sanayi” başlıklı alt bölümünün 7.3 alt maddesinde “Katı atık ara transfer istasyonları, katı atık aktarma istasyonları,” hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin “...

(jj) bendinde “Tehlikeli atık: Ek-3/A’da yer alan tehlikeli özelliklerden birini ya da birden fazlasını taşıyan, ek-4’te altı haneli atık kodunun yanında yıldız (*) işareti bulunan atıkları,

kk) Tehlikesiz atık: Ek-4 atık listesinde yıldız (*) işareti bulunmayan atıkları,

...” ve “ATIK LİSTESİ” başlıklı eki ek-4’ün “AYRI TOPLANMIŞ FRAKSİYONLAR DAHİL BELEDİYE ATIKLARI (EVLERDEN KAYNAKLANAN VE BENZER TİCARİ, ENDÜSTRİYEL VE KURUMSAL ATIKLAR)” kısmında “20 01 25-Yenilebilir sıvı ve katı yağlar” ve “(8) 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanununun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasında tanımlanan atıklardır. Bu atıkların yönetiminde bu Yönetmelikle getirilen tüm yükümlülüklerle uyulur.” hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde “Bitkisel atık yağ ara depolama tesisi: Bitkisel atık yağların işleme tesislerine ulaştırılmadan önce, atık miktarı yeterli kapasiteye ulaşmaya kadar güvenli bir şekilde depolandığı tesisi,” hükmü yer almakta olup eki Ek-1’de bitkisel yağ ara depolama tesislerinin taşınması gereken teknik özellikler yer almaktadır.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; bitkisel atık yağların, Atık Yönetimi Yönetmeliğinde tanımlanan ve Yönetmeliğin eki ek-3 ve ek-4 kapsamında sayılan tehlikeli atıklardan olmadığı, yenilebilir sıvı ve katı yağlar kapsamında tehlikesiz atık olduğu, diğer taraftan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte bitkisel ham yağ depolama yerleri ile katı atık ara transfer istasyonları/katı atık aktarma istasyonlarının ikinci sınıf gayrisihhî müessese olarak belirlendiği, bu kapsamda bitkisel atık yağ ara depolama tesislerinin ikinci sınıf gayrisihhî müessese olarak ruhsatlandırılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür